

literatura
XAVIER PLA

L'autor del celebrat 'Elogi de l'ombra', Junichiro Tanizaki, va publicar l'any 1919 una divertida faula sobre els excessos de la golafreteria i la incessant recerca, mai satisfeta, de noves experiències dels paladars burgesos.

El plaer de mirar pel forat del pany



El club dels sibarites
JUNICHIRO TANIZAKI

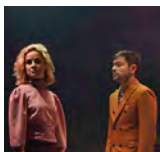
Traducció del japonès d'Albert Nolla
Viena
Barcelona, 2019
118 pàgines

S'ha parlat i s'ha escrit tant, en els últims anys, sobre cuina i sobre el menjar, que potser el millor, com sempre, és tornar als clàssics. Les relacions entre cuina i literatura són tan antigues com la mateixa paraula, i potser hi ha poques obres tan apassionants com les que els escriptors dediquen als plaers de la taula. No caldria ni esmentar els noms de l'antropòleg Claude Lévi-Strauss i els seus estudis sobre el menjar cru, cuit o podrit, o sobretot el de Roland Barthes, i la seva reflexió sobre la psicociologia de l'alimentació, per adonar-se que l'actual procés de “desculpabilització” del menjar té moltíssimes virtuts, i la primera, segons el gran semiòleg francès, deu ser que avui tothom té una “consciència alimentària”, és a dir, una “representació en la vida mental d'una població determinada”. La voga actual també deu comportar alguns excessos i un bon nombre de relliscades acadèmiques, perquè de vegades llegir papers d'això que ja s'anomena pertot arreu “food studies” provoca certa vergonya aliena per les obvietats i redundàncies que presenten.

Ara, doncs, que menjar s'acompanya inevitablement de parlar del que hem menjat (com va titular Josep Pla un dels seus llibres més famosos), i més encara en els països mediterranis; ara que ens hem convençut que

tastar i menjar comporta un sistema de comunicació social, un cos d'imatges, un protocol d'usos, de situacions i de conductes —per seguir amb els mots de Barthes—, ara ja podem associar lliurement el plaer del text amb el de la taula, i amb tots els altres plaers, físics i morals de la vida.

El club dels sibarites, la breu novel·la publicada el 1919 per l'escriptor japonès Junichiro Tanizaki (Tòquio, 1886-1965), el celebrat autor d'*Elogi de l'ombra* (1933), situa les coses en aquest punt precís. *Bishoku kurabu* és precisament la història d'uns “sibarites”, com prefereix la traducció catalana d'Albert Nolla, i no pas de “gourmets” com opten en altres versions. Perquè són un club restringit de cinc membres, una colla de ganduls panxuts que no tenien altra feina que “jugar a cartes, anar amb dones i menjar requisits”. Es reuneixen a cases particulars i estan disposats tant a contractar els serveis d'una geisha de primera categoria com a pagar els diners que calgui per tastar els fogons del millor dels xefs de Tòquio. Per a aquesta colla de golafres benestants, i aquí hi ha la clau de tot plegat, la gastronomia és una veritable disciplina artística, amb efectes comparables als de la poesia, la música, la pintura o, és clar, als del sexe. No són pas uns éssers delicats i mesurats, sinó ben al contrari, uns esperits excres-



teatre

'Demà' d'Helena Tornero, dirigida per Aleix Fauró, a la Sala Beckett



cinema

Torna Guy Ritchie amb 'The Gentlemen' protagonitzada per Matthew McConaughey



entrevista

Àlex Milian entrevista la periodista i escriptora Gemma Ruiz Palà autora de 'Ca la Wenling'

sius i capriciosos, entre goliardescos i rabelesians: només temen morir d'un càncer d'estómac perquè mengen tant i s'engreixen tant sense control que se'ls compara amb els fetges ben botits dels ànecs. Si cal, van amb tren a Osaka per poder tastar un arròs amb te i besuc, o a Kyoto per un peix globus o una deliciosa sopa de tortuga. Contractant els millors cuiners, assaborint les menges més exòtiques, ben aviat els insatisfets membres del club comencen a cansar-se dels seus tiberis interminables. En una mena de curiosíssim *spleen* sensorial, la cuina japonesa els comença a semblar insípida, l'occidental massa limitada, i fins i tot la xinesa, tan variada i sofisticada, es torna avorrida, "no gaire diferent de beure aigua".

En realitat, aquí és on comença aquesta divertida faula i on el seu autor fa acte de presència: acompanya el Comte G, el més ociós i acabat del club, en una tèrbola cerca nocturna, sensual i desesperada, per trobar un plat extraordinari que retorni el gust als avorrits paladars dels seus col·legues. La seva curiositat irrefrenable el porta davant d'una casa que reuneix uns sibarites xinesos, un club reservat, amb noies seductores, perfums i molt d'opi, i una cuina on fan qualsevol cosa, fins i tot que pertanyi "al regne humà o al dels insectes"... Davant de la materialització d'aquest veritable "ideal epicuri", el comte suplica que el deixin entrar, que li deixin tastar tot i que li comuniquin el secret. Els xinesos excèntrics només li permeten espiar pel forat del pany de la porta del menjador i... l'autor admet que no li està permès explicar què va veure i sentir. D'aquella "màgia culinària" no en sabrem res. Després de l'el·lipsi, el lector, intrigat, només sabrà que els membres del club dels sibarites "perden el món de vista" gràcies als aprenentatges culinària del comte. I que, tard o d'hora, tots ells es "tornaran bojós o contrauran una malaltia que se'ls endurà a l'altre barri".



Junichiro Tanizaki

Matèria de Bretanya
Carmelina Sánchez-Cutillas

34 nova edició

MATÈRIA DE BRETANYA
de CARMELINA SÁNCHEZ-CUTILLAS
NOVA EDICIÓ

NOVETATS 314
Edicions Tres i Quatre / València

Pots seguir-nos a
Facebook i Twitter
Visita la nostra botiga virtual
en www.tresiquatre.cat